

25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

^{A!}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / Φεβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Τριπόταμος*...
(παλαιότερον ὄνομα: *Ταραύνα*...), Ἐπαρχίας *Ἑρυντανίς*,
Νομοῦ *Ἑρυντανίς*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Δημήτριος*
Παυλ. Γυροφόρας ἐπάγγελμα *Διδάσκων*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Κοιτίνα - Τριπόταμον - Ἑρυντανίς*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *τὰς 25 ἡμέρας* (30)
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Βασίλειος Γ. Γυροφόρας*.....

ἡλικία... *73*... γραμματικαὶ γνώσεις... *δ' δημοτικῆς*
..... τόπος καταγωγῆς *Τριπόταμος*

Ἑρυντανίς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Τὸ ἡμιβυτίων χωρὶς καὶ ἑρυντανίαν*
καὶ τὴν χερσά (τῆς ἀγροτικῆς) διὰ βοσκὴν
διὰ βοσκὴν χωρὶς μορσιεῖται καὶ ὁ σκαμνιερὶς κοιν.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Τὸ συμπέρασμα δὲ ἐν ἡμετέροις.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ.
Τὰ μὲν ἦσαν ἰδιοκτησίαι καὶ μερὶς ἀνῆκον εἰς
κοινότητα (βασιλεῖα). ἡ μὲν δὲ ἰδιοκτησίαι.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *ἔτι καὶ τὰ τέκνα ἐν κοινότητι.*
μοιρᾶται ἐν κοινότητι πρὸ τοῦ θανάτου του,
καὶ νῦν ὑπάρξουν γιοι καὶ κόρες, πέντα μὲν
ἐπιτροπὴ παρὸν καὶ πρὸ πατρὸς κοινὴ τῶν
διανομῶν (καὶ πρὸ τοῦ 1922).

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; *Ἦθελα καὶ τὸ καὶ ἀσχοῦνται καὶ μὲ τὰ δύο*.....
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; *ἀσχολεῖται διὰν δυν. διακρίνεται...*
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι ἐργάζονται εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; *ἐργάζονται... ὁλοκληροὶ ὀμοφρένεια καὶ ἄλλοι καὶ ὡς ἄτομα, τὰ ἑποῖα ἐστρατεύονται ἰδιωτικῶς*.....
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.). *ἐμπεροὶ. Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις;... ὑπηρετοὶ τῶν βασιλικῶν (ἡ μόνη) τάξεως*
- 3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα); *το 1/2 των παραγωγικῶν προϊόντων*
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται, ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάβανον· ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; *Ναί, διόλου τὰς ἀντιθέτω ἰσοκαίας καὶ δι' ὅλον τὸν χρόνον ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ εἰς τὴν ἀνταρξὸν ἔργα. ὅταν... ἔλαμβανον... β. διαμέτρ. ἐργ. καὶ ἐργ. καὶ 8 τὰ τοῦ ἐκαστοῦ τοῦ ἀσκητοῦ 15 δραχμ. καὶ 8*
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρετοὶ) ἢ δούλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;.....
-
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν, ἐργασίας; *Πρὸ τοῦ 1922 ποντοῦνα... ἐκτός... ἀπὸ τῶν μόνῃ Ταταρῶν καὶ ποντοῦνα ἐκτός... τοῦ τοῦ*
- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται... *ναί*... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μυρογιατζίδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.;.....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Μέσω μ.ε. κοπρία (ζωϊκὴν κόπρον), τὴν καῦσιν τῆς καλαμῖδος καὶ θάμνων.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... τὴν 1952

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... 1952 καὶ γεωργικαὶ μηχαναὶ δὲν ἐκτελεστούντες.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖας κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... Διδύμο Χειμωποτάκι, ἐκ δὲ καὶ τὰ Γεωμάδα καὶ τὰ Μαχέραι. Προμηθεύεται ἀπὸ τὸ ἐμπόριον.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

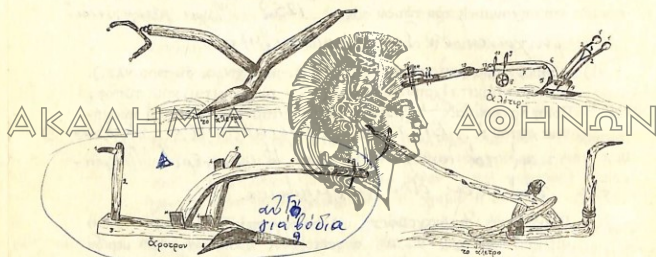
1. 4. 7. 10.
2. 5. 8.
3. 6. 9.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... ἀπὸ τοῦ 1965 καὶ ἐκτελεστούντες
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... δὲν... ἐκτελεστούντες ... διότι δὲν εἶναι ἐπιτρεπόμενα τὰ κτήματα

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...*δὲν ὑπάρχει*
- 5) Μηχανή ἀλωνισμού...*Χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸ 1965. Ἐφευγὲς ἀπὸ τοῦ Ἀγγλίου καὶ τοῦ καίρου τῶν ἀλωνισμῶν*
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει), τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον...*τὸ κατασκευάζοντων μόνον! τοὺς... οἱ γεωργοὶ ἢ μετεμικροὶ ἐροῦντες οἱ...*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χειρολαβὰ</i>	6. <i>σταβάρι</i>	11.
2.	7. <i>στῆρα κρηδὶ</i>	12.
3. <i>μικροπόδι</i>	8. <i>στῆρα</i>	13.
4. <i>εὐπῆγος</i>	9. <i>ὄνι (ὄννι)</i>	14.
5. <i>οὐλα ἢ η</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

.... Χρησιμοποιεῖται καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο δι?

.... ὅλοι τοὶ χωράφια

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... καμπυλωτόν ...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ... ἐκ ξύλου

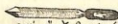
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.) ... ἔκτελει
πριόνι, δουκηνάρι, ἐπιδιόρθωσις, ξυλοφάϊ, τριαντάρι,
(δουκηνάρι = δουκηνάρι, ἀρίδι), ἀρίδι

πριόνι

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Βόδια, μανχάρια, ἔλαφα, καὶ βῦνοι*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *ὄνος, ἐπαικίως, κ.ε. εἶνα*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ναι, γὰρ τὰ βόδια*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

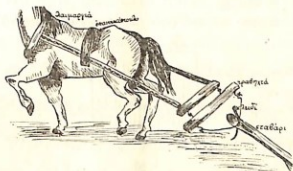
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ἀσπιδία (ἐν ξύλῳ)*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *ἀπὸ τῆς ἀρχαίας χρόνους ἄλλα ὀγκύνια*
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) τήν σκευήν,
τήν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Ἄνδρας, ἐξαινίως, γυναῖκα.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

*ἀπὸ 1 κ. κερατα. (διὰ τὰ βοδια). ἀπὸ το
καπίστρι διὰ τὰ ἄλλα ζῶα.*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *δι' ἄλλους τοὺς ὁρμητικοὺς καὶ ποιοὺς*

ἔτι δὲ ἀπὸ τῆς ἐργασίας.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

διὰ τὸ σιτάρι : ὀρμημα - ἐπαύρισμα

διὰ τὸ καλαμπόκι : ὀρμημα - διβόλισμα - ἐπαύρισμα

διὰ τὸ σιτάρι, σίκακα, βρώμη, κριθή : ὀρμημα - Νοεμβρ.

διὰ τὰ ὅλα : Μάρτιος - Ἀπρίλιος

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

διὰ τὸ σαλάκι : ὀρμημα - διβόλισμα - ἐπαύρισμα
διὰ τὰ ὅλα : Μάρτιος - Ἀπρίλιος

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

1 - 2 ἔτη

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *διὰ τὸ σιτάρι : ὀρμημα - Νοεμβρ.*

διὰ τὰ ὅλα : Μάρτιος - Ἀπρίλιος

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

ὁ τρουβάς, ὁ σακουλὶ

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

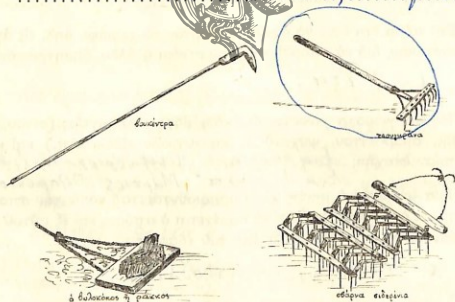
Μὲ βιδιερὲν κ. ράβδον, μὲ τόπος, μὲ
βουζιερὶ λούρι (βίτσα)

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα) ;

ἢ ν. ε. κ. βάρνισμα, μ. ε. ξυλινὴ
βάρνα

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.) ; Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

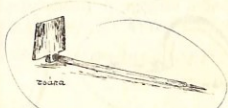
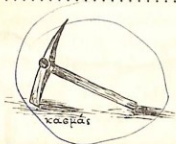
διὰ τὴν σκαφήν αὐτὴν χέρομαδον χειρὶ μα-
ποιεῖτο τὸ τάσι, ἢ τσάπα, ὁ κασμάς

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ο μαχαιρὸς, ἡ τσάπα

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Παιδιά ἢ γυναικες, λήγούλα, βοηθοί δ' ἐν-
ἔχουν ἐλάλο χαρὰν κυριακὴν ὄνομα.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἶδους...

Ξηρὴ γὰρ καὶ παρ' ἐξ ἑξῆς
ἐγένετο ὅπως καὶ ἡ σπορὰ τοῦ οἴκου κεῖν
διαφορὰ ὅτι τὸ πῶμα ἐκείνην ἐπεσκέψαν.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Ποτιστικὴ καὶ
Ξηρὴ γὰρ (τριφύλλι, βρώμη (χρυσίδι))

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων ὀσπέρωντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως.

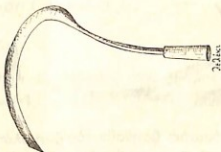
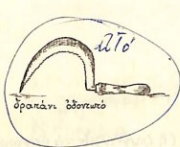
ἔδ. ἀβραμῖα, ὀσπρίων, προπαντὸς
ἔδ. ἡνιόχον μετὰ τὰ τὰ λακκοῦθες
καὶ ἐκείνην ἐν εἰς διὰ τῆς χειρὸς.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεία θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *με' δρεπάνια...*

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

με' κουβιές (κόσσεις)

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *δ.ῶ...*

ῥα... οὐτ.ῶ... ῥα... ἰδικίτης... ὄνομα...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. . . . *χειροβόλα . . . και . μεθραιόλεα . . .*
... δερμάτιναι . . .

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;
θερίζουν οἱ ἐνεδήσιοι ἄνδρες, γυναῖκες καὶ
παιδιά, διότι οἱ ἐνεδήσιοι εἶναι ἐργάται . . .

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή; εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Οἱ τεκνιοκμοροσόμενοι ἐργάται (ἐνεδήσιοι) . . .
ἐργάζονταν μετὰ τὴν ἐμεροδοσίαν ἢ ἐξ ἐμπορίας . . .
ἡμεροδοῦντο ἀπὸ τοῦ ἴδιου τοῦ εἰσάγει . . . ἔργον . . .
οὐκ ἐν . . . 5 - 6 δραχμαῖς . . . ἢ μετὰ τὴν ἐμεροδοσίαν . . .
νοσοκομικὰ προϊόντα . . . ἔντρον, μωλίνον, κωποποδύρι . . .

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; . . . *Β. χ. ι.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Ἀρχίζει τὸ θερισμὸν τὴν δευτέραν καὶ οὐκὶνως Τετάρτην, διότι τὴ Τρίτην πικεύεται, ὅτι ἔχει μὲν ὕψος ἑναντία, ποὺ μπορεῖ νὰ κλῇδον καὶ οἱ θείονται.*
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.
-
-
-

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάδαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *Ἐν ὑπαρχὴ τοιαύτου ἔθιμον.*

.....

.....

.....

.....

.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες, εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἐργάζετο μετὰ ἀπὸ ἁπλῆς ἡμέρας (... 3-4) πρὸς ξήρανσιν αὐτῶν, ἵνα βγάλῃ μετὰ τὰς ἀκρίτας τῶν ὕλων.*
-

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν...

Οἱ στάχυς δένοντο ἐν ἡδὺς τοῦ ἀνδρᾶς, διότι ἀπαιτεῖται ἐλαφρὴ δύναμις. Ἡ δὲ τὸ βέλτερόν δέξιμον. Πρὸς τοῦτο οἱ πρὸς δέξιμον στάχυς δετηρίοντο ἐπὶ τοῦ μοιροῦ. Διὰ τὸ δέξιμον ἐχρησιμοποιεῖται δέξμη στάχων (5-8). Ἡ βυνδεσμοὶ δύο δέξμη σίαν οἱ χεῖρες ἦσαν πολλαίς... δύνειται ἐχρησιμοποιεῖται ἐλαφρῶς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἰσχυρὴς... μέρες... δετηρίοντο ἀνα τρεῖς, ἀνά τέσσερες, ἢ καὶ ἡλικισδῶν, κατόπιν μετεφέροντο ἐπὶ κοπὰ εἰς ἀλώνια, ὅπου γίνοντο θυμωνιές καὶ ῥεθίμεναι καὶ βέρη τους ν' ἐλκωνισδῶν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Περὶ τοῦ χρόνου 1908-1909 ἴσως καὶ νωρίτερον

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Με' τὸ τρωάρι*
διότι... δὲν... ἐκπύρετο... μετὰ τὴν ποσότητος...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... *Με' ἐκπύρετον...*

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- Α) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φυλάξις αὐτοῦ... *Ἡ διατροφή ἐγίνετο*
με' σανόν. Ὑπῆρχε πλοεὶα ἐκπύρεται ἀπὸ τὴν
χάρων. (ἀγριο τριφύλλι κ. λ. κ.). Τὸ κομίσμα
τοῦ σανοῦ ἐγίνετο με' μαδευτήρια ἢ σανίως
με' δρεπάνια. Ἐπυρέτο σιὰ ὑγιο καὶ μεταφέρθη
εἰς ἀχυρῶνες (πρωτοχύνους)
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ. ἄ.). *Με' ὁ δρεπανο - κομίσμα με' μαδευτήρι ἢ δρεπάνι*
ἀλλὰ πρὸς ἐκπύρετον ποσότητος δικτῶν τοῦ θερμομετρίου.
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) τὸ χωρὸν ἐδύνετο με δερμάτι παρὺ
κατεκινώσαντο. ἀπὸ τοῦ ὅπου τὸ χωράφι (στραμνὴ)
δὲν ἀπεμελίζοντο ἐργασία. ἄλλω...
μικρὸς ποσόντος.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δερματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετ' ἐξέραντο κοινὰ εἰς τὸ ἀλώνι

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
δερμάτια. Εἰς τινος τόπου λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτόν ;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ;

ἔπλετο καὶ θεμωνιάστρα. ἔπλετο...
καὶ θεμωνιὰς... καὶ θεμωνιὸν οὐκ ἔπλετο.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ;

δὲν ὑπῆρχε ἄλλος τόπος ἑαυτοῦ πρὸ
τοῦ ἀλώνι.

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς
ποῖαν θέσιν ;

Κατεσκευάζετο συνήθως κοντὰ
ἐντὸς χωραφίας καὶ ἐκκλίνως ἐντὸς τοῦ θωροῦ
βιοῦ.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τ.α...

ἀλάνια... ἀνέκισα... εἰς μίαν... οἰκογένειαν, ἀλλ'
καὶ βε. πολλαὶ συγγενεῖς (ἀδελφομορφεῖς)
ἀπώκειν πρῶτος αὐτὸς ποὺ τὰ πονεῖται πρῶτος

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεῖται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ἐν τῷ αὐτῷ
Τοῦτο δὲν ἐνκι ὠρεκένον Ἀζαρτάται, ἀπὸ του κηρό
καὶ τῆς ποσότητος τῶν βιταριῶν. Πρὸς τὴν ἀπό 25 τοῦ
νῆον ὡς 20 τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν νῆον τῆς αὐτοῦ
7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς τῶν) π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Χρησιμοποιοῦνται

καὶ... χρησιμοποιοῦνται καὶ... πετράλωνο καὶ
χωματάλωνο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστου ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)... ἐκτρέφεται... ἐκ τῆς χορτῆς...
καὶ... ἐκτρέφεται μεθ' ἑαυτοῦ πόρο
βοῶν...

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ἐν τῇ ἐκείνῃ...

γίνεται τὴν προηγουμένην ἡμέραν Ἀπριλίου...
ἐκτρέφεται ἢ πόρος γίνεται τὸ χειρὸν τοῦ αὐτοῦ
τοῦ αὐτοῦ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Τὸ ἐτρασίμιον γίνεται κυνισμὸς. Τα πρώτα...
 (ὁρῶντα) δειμάτια τοποθετοῦν ἐν κέντρῳ τοῦ ἀλωνοῦ...
 (ἐστὶ γὰρ) κίοντες ἀλλοιοὶ ἐπιρριζομένης...
 εἰς τὸ πρῶτον ἔχοντες ἐξ αἰσθητικῆς...
 πρὸς τὸ κέντρον τοῦ ἀλωνοῦ.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀγυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλοὶ τοποθετοῦν πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγρός,
 στρούλουργας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἀκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.. εἰ...

Τὸ ἀλώνισμα γίνεται με' ἄλογα (ἵππους), ἑνα,
 δύο ἢ τριάντιος καὶ περισσότερα. Τέτατοι
 δεῖ, γὰρ, νὰ γέφυρονται κυνισμῶς, ἐξ αἰσθη-
 τικῆς τοῦ ἐστὶ γὰρ (ἀλωνοῦτος).....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον με' τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τοῦ
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἑνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Ἀρχίζει... στις 10 πειρῶν καὶ διακοπὴ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. ὁ δὲ ἐξεραιώδης ἥχος τὴν ἡμέραν καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ὥραν πειρῶν.*

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ἔδοντωτόν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Τὸ δικούλι ἢ διπρῶνι μετὰ τοὺς διαμαρῶντας ἀπὸ τοῦ (ἐξελίχοντος) Σπέρματος χρησιμοποιεῖται καὶ σιδηροὺν τοιαύτα*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

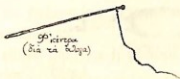

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸ ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχυν ; *Ναί... Σπέρματος πειρῶντας. ἡμέρας, ὅταν ὑπάρχει ἔλλειψις ἀνδρῶν.*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχο φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *Χρησιμοποιεῖται λούρα (ξύλινη βέργα). Τὸ μῆκος τῆς ἐξαρτήσεως ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ σώματος καὶ χρησιμοποιεῖται καὶ καμουτζί (σ' κέντρα)*

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Τοῦτο ἐξαρτᾶτο ἀπὸ τὸ μέγεθος τοῦ ἀλωνιοῦ, ἴσως ποσότητες τοῦ σίτου καὶ τοῦ κριθῆς ἢ τῶν δούλων.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... δὲ ἔχουν ἰδικίττα δόντια.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς ἢ ἰδίᾳ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνκράοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὸν ζῶα. Ἐὰν δὲν ἔχει, παίρνει τοὺς ἀλωνιστάδας (ἀλωνκράτους), εἰδικούς, πον διατίθουν ζῶα.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὑπῆρχεν τὸ λεγόμενον στούμπισμα μετὰ χονδρὸν ξύλον. Ἐὰν δὲν ἔχει, παίρνει τοὺς ἀλωνιστάδας (ἀλωνκράτους), εἰδικούς, πον διατίθουν ζῶα.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ; ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο ; πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

ἦτο ξύλον κλάδου ἢ πεύκου ἢ ἀρνέας ἢ γκιεσῶ ἢ δρυὸς (κοινῶς) μῆκος... 0,60 - 0,90 μ. π. κλάδου... Τοῦτο ἐξαρτᾶτο ἀπὸ τὸν χειριστὴν (ἴσως ἦτο ἀνάγκη πρὸς τὴν δύναμιν αὐτοῦ). Διὰ τὸ καμνῶναι χρειαζομένητο τὸ δρόφι

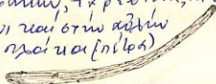
20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).

*Παιδιότων ἐγίνετο διὰ μικρὰ
προϊόντα σταχίων καὶ διὰ τὰ ἄλλα δημητριακὰ.*

*Σήμερον δὲν ἔχουν, τὸ ρεβιθὶν, ἡ μουριά.
Γίνεται καὶ ἐπὶ ἐλῶνι καὶ ἐπὶ αὐτῶν
ἐπ' αὐτῶν ἐπὶ ἐλῶνι καὶ ἐπὶ αὐτῶν*

κοπάνος στρογγύλος

ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνισμα
μικρῶν καρπῶν δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; Μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας
καὶ ἐπὶ ἡφ' ἡγήτων καὶ μετὰ κτήνους. Προσέτης,
ἐπαμοῦσαν εἰς βοήθεια πολλοὺς συγγενεῖς...

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

.....

.....

.....

.....

-

- Ποῖος τὴν ἐπιομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *β. 1964. Παλαιὰ μηχανή μετακίνητη τῇ βαρύνει, λαοπύρ. Ἰδ. ἡμερῶν κρητῶν ἐν τοῦ Ἀργενίου. ἐντόνισα δὲ παίρχει.*

- ὅτι ἔχουσιν ἰδιαιτέρας διανοίας.
Τὸ ἔργον αὐτῶν διανοεῖται.

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν, ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... *2^{ος}. Τ. π. 3^{ος}...*

Σήμερα πεις, διά να διανομούνται τό λήχνια. 6 μφ
6 μφ. Πάρα να τό στραγγύχον. 6 μφ.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτᾶρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *φυτᾶρι. θρινάκι.*
ἢ δ. πυρίανι. ἢ ἐργαλεῖα δὲ πρῆταυ ξανέμισμα
(ἰχθυογραφία).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 ἄνδρες καὶ γυναῖκες· δὴν ὑπάρχει ἑδιδεὸς
 λιχνιστῆς.
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
 τυλοὺς ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δευτέρον ἀλῶ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
 ἐξορύττει βούβαλα, καὶ ἀποχωρίζονται μετὰ
 δριμύνημα· δὲν γίνονται δευτέρον ἀλῶνισμα,
 ἀλλὰ ἐκ βούβαλα πυτυροῦνται μετὰ μικρό
 δράβι (ἓνα ξύρο). (6 τοῦ μύρου) καὶ ἀποχωρίζε-
 ται ποικίλος.
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

.....
.....
.....

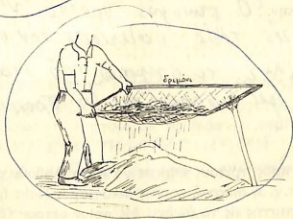
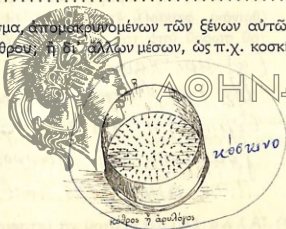
- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

.....
.....
.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παρθεύσατε φωτογραφίαις τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν). Τὰ ἄχυρα, βλάχα.

καὶ ἄλλαι ἔχαι κατεκρατοῦντο ἀπὸ τοῦ ὀρεῖον
(καλὰ τὸ ὀρεῖον). Μικρὰ ποσότης γὰρ
καταρῶν τεύως, χρησιμοποιεῖτο ὁ ἀρέλεος
καὶ τὸ κούκινον, ὅπως δημιοῦντες εἰς τὴν
προσημεινὴν ἐξίδω, καὶ ἀποφυκνικὴς.....

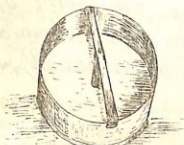
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. Ὁ καρπὸς σχηματίζεται

(ὡς καὶ παλαιότερα) εἰς σωρόν μετ' τὸ σταυρί.
Μετὰ τὴν κούκινον ἀποβῶς νὰ ἐκρῆται νὰ
βυμλήπτη τὸ κούκινον ταύτης τῶν δύο κατέτων
φραγμῶν τοῦ σταυροῦ, τοῦ ἐκατόβρετο μετ'
τὴν ἀμύρην τῆς παύτης (ονόμας) τοῦ φτυαρίου.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Ὁ κούκινος προτοῦ νὰ ἐκρῆται
νὰ βάρη εἰς τοὺς βαλίκους τὸν εἶτον εἰς τὸ
βρίτι ἐκκῶν τὸ κούκινον τοῦ σταυροῦ ἐκατόβρετον
τὸν θεὸν μετ' ἀποβῶς διὰ τοῦ προχείρου γόργου.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλάι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)... *ὡς ἐν ὑποφω-
τῇ· μετρητὴς, ἀλλ' ἐν δὲ οὐδὲν ποτε δοχεῖον.
Ἡ ἐξοχή· τὸ δὲ ἐπὶ πηλὸν κὼν 20 διαβάων ἢ εἰς
καὶ δὲ οὐκ (30 διαβάων)*

μυσοκοίλε

κοῦπλοι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, *ναί*

β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο, *ναί*

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἁλώνιατικο κλπ. *ναί (ὡς ἐν ἰχνογραφίᾳ τοῦ ἀποθηκίου)*

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *Ἡ ἀποθήκη ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ὄρειου, μέγα βε. ὕψους 8 πηλὸν ἀμφορείων (ὡς καὶ ἐν ἰχνογραφίᾳ)*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ἕς ἀχρῶνα θυτὸς τοῦ χωριοῦ.
 ἕς τὸ ἱερὸν... βτ'ς ἀχρῶνα... βτ'ς ἀχρῶνα...
 με' τίς ἰδὲς τίς παλαιές... τοῦ βιτοριῶν, ποῦ...
 κείνων ἕς τὸ χωράφι μετὰ τὸν θερισμόν.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέροισι στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ἔγινετο μετὰ τὸ ἀλώνισμα... θά' ἔγινετο... δὲ, τὸ
 βιτοριῶν τοῦ προοριζομένου διαβόρου, να' κοβαριῶν
 καὶ... ἀπὸ τὰ ἐνδομάτια... καὶ... ἔγινετο...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμόν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποσον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὅχι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὸ Πάσχα, ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα... ἕως τῶν
 ἑορτῶν τῶν Θωμάτων (Παχαλά).

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς Ἀναστάσεως... βτὸ Πάσχα
 οὐ τῆς ἑορτῆς... Κατὰ τὴν ἐβδομὰδα μετὰ
 τοῦ Χριστοῦ γεννα... καὶ παραγγέλλει
 τὸ βράδυ, ὅταν ἔσπετε ἡ νύκτα...
 τὰ Πάχα...

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....
φανός

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;
παιδιά

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;
Τὰ παιδιά καὶ φενίως οἱ νέοι,

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
Τὰ παιδιά εὐχόμενα ἀπὸ ἐνὸς καὶ ἑνὸς
τὴν διώκοντες μὴς ἐντορῆς ἐννεμῶνται
ἐς τὸ προαίριον ἢ ἐννεμῶνται ξύλα (καίρες)
καὶ αὖς ἐνταῖνον ἐν ὅδῃ δημόνως (κατὰ τὸν καιρὸν)

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα. Για τὰ Παλαιὰ.....

1) Ἄλλος πῶς φωνάζει, φωνάζει καὶ φωνάζει
καὶ φωνάζει ὁ Τουρλόπατος μετὰ τὸ ἀρνεῖται
ἢ τὴν Τουρλοπατικήα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Η Στρομπούχω

1. Στρομπούχω μου εὖ ἀγαπήναι σου
 καὶ ὄξω ἐκὰς πρὶν βράχιν σου,
 καθύπαι νιὸς καὶ ἀνύπανδρος
 καὶ εἰς πρῶτον καὶ ἕκτον.
2. Καὶ τῇ Στρομπούχῳ εἴταξε
 χίλια δραχμὰς ὡς εἴταξε.
 Στρομπούχῳ μὲν ποῦναι ἡμῶν σου,
 πρὸς ἵνα καὶ ὁ πατήρ σου.

3. Ἡ μάνα μὲν ἦν ἐν Συκυνεῖ,
 παλῆρας μου ἐκὰς μαχαίρῃ
 τὰ δύο μὲν ἀδελφὰ καὶ ἑμὴν
 ἦν ἐν τῇ μάτῃ πρὸς ἡμῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Η Γειτονοπούλα

1. Στάτῳν τὰ κεραμίδια σου,
 μαῦρα χαρὰ ἐν τῇ φρεσὶ σου,
 εὖτα καὶ μὲν ἡ καρδία μου
 πρὸς μὲν γειτονοπούλα μου.
2. Γειτονοπούλα μου καὶ ἦν
 καὶ ἐν βέρβω καὶ ἐν ποτῇ
 τοῖς δένδρεσιν καὶ τῷ ἄνδρῳ,
 ποῦ καὶ μάνα ἴον καὶ ἕκτον γυῖο.
3. Ἐχίτα καὶ ἐν τῷ ἄνδρῳ
 ἡνίκα ἴον καὶ ἕκτον γυῖο.

65.29 Γενός τῷ περιπάτῳ, πού ἀνεγέρσῃ, ὑπάρχει καί ὁ ἔξῃς
ἔρ. 4 Ἰσῆος ἀποδημιεύσεως τοῦ ἀρχύου.
 Ἐξῆς τοῦ ^(ἐπὶ τῷ ἴσῳ) κληρονομικῶς ἀριστέως χώρος μέ ὀρθῶς πασσάλους καί ὀρθῶς
 μέ γάδους διδομένων, ὁ γεγραμμένος "τεάριος". Ἔς τό κέντρον αὐτοῦ
 μετρήσῃτο κατὰ κεντρικῶς πασσάλους 6-7 μ. Ἐς τὸ τεάριον ἐστὶν αὐτῷ
 ἴσο ὁ ἀρχύον καί ἀνωτέρω τῆς ἐκείνης ἐπισκευῆς αὐτοῦ κατὰ κεντρικῶς
 ἴσο κεντρικῶς ἐπισκευῆς μέ δεικνύει ἑαυτῷ ἀραβοῦτον (μαρμαριμῆς)
 ἐκτελεσθέντων ἐπὶ τοῦ κατὰ κεντρικῶς πασσάλου.

65.6 Ἰσῆος ἐποποιεῖτο περί τὸν γαῖον τοῦ ἴσῳ ἡ γαῖον
ἔρ. 12 τὰ ἰσοπλάτῃ καί ὁ παρὰ τῷ (ὄχημα 3) ἐξῆς τὸς
 τὰ ὀρθῶς. Ὁ κληρὸς τοῦ παρὰ τῷ προσεπύματο ἔξῃς
 τὸ γαῖον τοῦ οὐρανοῦ. Δύο ὀρθῶς ἐκείνῃ, δεξιὰ καί ἀριστερά
 τοῦ ἴσῳ, ἐξῆς καί προσεπύματο ἐπὶ τῷ χειρολαβῇ τῷ ἴσῳ
 πόδας καί ἐκτελεσθέντων ἐπὶ τῷ ἴσῳ τοῦ ἴσῳ.
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

65.28 Ἐς τὴν κορυφὴν ἐκείνῃ τοῦ ἴσῳ καί ἐς τὸ κέντρον
ἔρ. 7 τοῦ οὐρανοῦ ἐκτελεσθέντων κατὰ κεντρικῶς τὸ ἐκτελεσθέντων τοῦ
 οὐρανοῦ ἡ τοῦ διακρίνου καί ἔτι ἐκτελεσθέντων τὸ ἴσῳ τοῦ
 οὐρανοῦ (ἐκείνῃς ὄχημα κέντρον). Ἀπὸ τὸ ἴσῳ αὐτοῦ ἀραβεῖτο ἕνα
 δεικνύει ἡ γαῖον αὐτῷ (τὸ κέντρον τοῦ οὐρανοῦ καί τοῦ οὐρανοῦ
 ἀνωτέρω τεταμένῃ). Τὸ δεικνύει ἐκτελεσθέντων μέ τὸ κέντρον τοῦ
 οὐρανοῦ καί ὁ ἐκτελεσθέντων ἀραβῶς ἡ τοῦ καί ὁ ἀραβῶς τῷ κέντρον
 (620 ἰσῶδες). Ἐκτελεσθέντων δεικνύει κατὰ αὐτῷ τὸν τρόπον ἡ ποσότης
 τοῦ παρὰ τῷ εἶτον κατὰ προσεπύματο ἐπὶ τῷ οὐρανοῦ.

Σημείωσις: Τὰ ἐκτελεσθέντων, τὰ ὀρθῶς ἐς τὸ ἐκτελεσθέντων ἔχουν μετὰ
 ἑαυτῶν ἴσῳ, εἶναι ἐν χρήσει καί ἐς τὸ ἐκτελεσθέντων ἐκτελεσθέντων
 τοῦ οὐρανοῦ.

Συγός διά θόδια

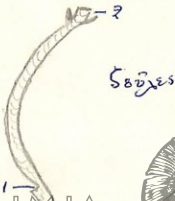
6ελ. 6
7ερ. 9

1. Ο κυρίως Συγός ἐκ στερεοῦ ξύλου
2. Σειχες
3. Δουλάκι (ξύλινον)
4. Λουριά

Σχημ. 1

6ελ. 6
7ερ. 10

Σειχες

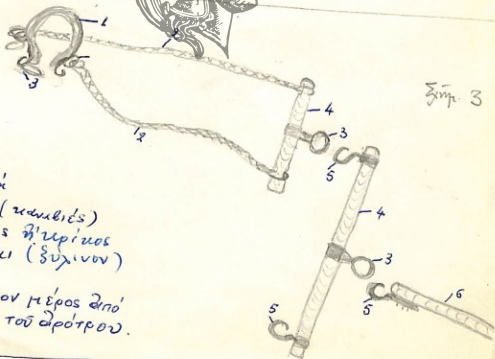
1. Ὀγκοπή, ὅπου θένονται μέ βχοινί κάτω ἀπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ βοδιού.
2. κεραιή γιὰ νὰ στερεωθῇ ἐπὶ τοῦ στελέχους τοῦ Συγός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Σχημ. 2

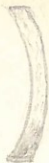
6ελ. 6
7ερ. 12.

Σχημ. 3

1. λαιμαρχιά
2. τραβιά (καυλίδες)
3. κρικιλλες ἢ κρίκος
4. παλατιδίκι (ξύλινον)
5. γάτζος
6. τὸ ἐμπρόσθιον μέρος ἀπὸ τὸ ὅτι βαρὶ τοῦ ἀρότρου.

6 ελ. 5.
ερ. 5

ἡ ἐπίσκη
τοῦ βελίου ἀσέρον.

Σχημ. 4

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ